

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 591/2025-34

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ], zastúpeného A | K | J | K s. r. o., Športová 2071/39, Nové Mesto nad Váhom, proti postupu a rozsudku Okresného súdu Senica sp. zn. 2T/48/2023 z 28. mája 2024 v spojení s postupom a rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6To/93/2024 z 10. júna 2025 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, na prezumpciu neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na slobodu a osobnú bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na prezumpciu neviny podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru, práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru a práva na prezumpciu neviny podľa čl. 48 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie postupom a rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2T/48/2023 z 28. mája 2024 v spojení s postupom a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6To/93/2024 z 10. júna 2025. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vyslovil porušenie označených základných práv napadnutým postupom a rozsudkami okresného súdu a krajského súdu, ktoré zruší a vec vráti na ďalšie konanie okresnému súdu a prizná mu nárok na náhradu trov konania.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2T/48/2023 z 28. mája 2024 odsúdený pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 6To/93/2024 z 10. júna 2025 podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odsúdil sťažovateľa za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, za čo mu uložil trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

3. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že napadnutý rozsudok okresného súdu, ako aj napadnutý rozsudok krajského súdu *„je výsledkom neúplných a nesprávnych skutkových zistení ako i nesprávneho a svojvoľného hodnotenia dôkazov, čím došlo k porušeniu zásady prezumpcie nevinu a v jej intenciách aj zásady in dubio pro reo a práva na spravodlivé súdne konanie.“*. Poukazujúc na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2929/18 zo 6. marca 2020, sťažovateľ konštatuje, že napadnutý rozsudok okresného súdu, ako aj napadnutý rozsudok krajského súdu ignorujú viaceré ústavnoprávne relevantné parametre tvoriace súčasť rozhodovacej činnosti súdov, podľa ktorých (i) z hľadiska procesnoprávneho musí byť jednoznačne zistené a preukázané, že sa skutok, ktorý je predmetom obžaloby, objektívne stal a *„predstavuje skutočne závažnú hrozbu pre spoločnosť ako celok a že odsúdená osoba je skutočne tou, ktorá toto konanie spáchala alebo sa na jej spáchaní podieľala“*. Tieto skutočnosti *„môžu byť zisťované a overované iba spôsobom rešpektujúcim pravidlá spravodlivého procesu a ľudskú dôstojnosť dotknutých osôb“*, (ii) štát *„je povinný preukázať obvinenému vinu, a nie obvinený, kto je povinný preukázať svoju nevinu“*, pričom ak *„existujú akékoľvek rozumné pochybnosti právneho alebo skutkového charakteru, je nevyhnutné vyložiť ich v prospech obvineného“*, keď *«v trestnom konaní je vyžadované, aby všeobecné súdy dosiahli ten najvyšší možný stupeň istoty, ktorý možno od ľudského poznania požadovať, a to prinajmenšom na úrovni všeobecného pravidla preukázania trestného činu s istotou na úrovni „nado všetko rozumnú pochybnosť“»*, (iii) zaujatosť súdu môže byť *„spôsobená nielen z výslovných vyjadrení na adresu obvineného, ale aj zo spôsobu, akým sú napadnuté rozhodnutia odôvodnené“*, (iv) všeobecné súdy nemajú pri hodnotení dôkazov a vyvodzovaní skutkových zistení absolútnu *„ničím neobmedzenú voľnosť“*, keď *„ich limity sú vymedzené najmä základnými právami dotknutých osôb (napr. právom na spravodlivý proces alebo právom byť obmedzený na slobode iba z dôvodov a spôsobom, ktorý stanoví zákon) a princípy vyplývajúce z ústavného poriadku (napr. zákazom svojvôle)“*, pričom *„dokazovaním si zaistujú skutkový podklad pre svoje rozhodnutie, pričom na tom, do akej miery úplne a verne sa im to podarí, závisí správnosť a spravodlivosť ich rozhodnutí“*, (v) a napokon dôkazný postup, ktorým vo veci konajúce súdy dospeli ku skutkovým a k právnym záverom, musí byť *„starostlivo a úplne popísaný a logicky a presvedčivo odôvodnený“*, keď *„ústavný súd zasahuje v prípadoch, kedy v súdnom rozhodovaní boli učené skutkové zistenia v extrémnom rozpore s vykonanými dôkazmi, takže výsledok dokazovania sa javí ako absolútne nespravodlivý a vecne neutržateľný“*, pričom *„extrémny rozpor je daný najmä vtedy, pokiaľ skutkové zistenia všeobecných súdov nemajú žiadnu obsahovú spojitosť s vykonanými dôkazmi, alebo pokiaľ hodnotenie dôkazov v napadnutom rozhodnutí úplne absentuje.“*

4. V súhrne je teda sťažovateľ presvedčený o tom, že napadnutý rozsudok okresného súdu a krajského súdu „je výsledkom neúplných a nesprávnych skutkových zistení ako i nesprávneho a svojvoľného hodnotenia dôkazov.“. Na podporu svojich záverov sťažovateľ ústavnému súdu predložil podrobnú analýzu výpovedí vo svojej trestnej veci vypočutých svedkov a z nich vyplývajúcich rozporov, ktoré podrobne analyzuje, v dôsledku čoho tak rozporuje ich vierohodnosť a použiteľnosť ako dôkazov použitých na svoje usvedčenie zo stíhanej trestnej činnosti, a to (i) svedkyne – poškodenej [REDAKOVANÉ] ako jeho bývalej manželky, (ii) maloletého [REDAKOVANÉ] ako jeho syna a (iii) [REDAKOVANÉ]. Na strane druhej sťažovateľ namieta spôsob hodnotenia výpovedí svedkov, ktorí vypovedali v jeho prospech a ktorých výpovede boli vyhodnotené súdmi v rozpore s obsahom vyplývajúcim z týchto výpovedí so záverom ich použitia ako dôkazov vykonaných v jeho neprospech, resp. nepoužitých na jeho oslobodenie zo stíhanej trestnej činnosti, a to (i) svedkyne [REDAKOVANÉ] ako jeho susedy, (ii) svedkyne [REDAKOVANÉ] ako terajšej manželky, (iii) [REDAKOVANÉ] ako jeho matky. V ďalšom sťažovateľ rozporuje obsahový význam znaleckých posudkov a výpovedí súdnych znalcov Dr. Selka a Dr. Fortisa, ktoré boli taktiež v rozpore s ich obsahom vyhodnotené len v jeho neprospech, resp. v prospech jeho usvedčenia, a to aj napriek ich vzájomným rozporom, ktoré mali byť katalyzátorom postupu súdov podľa § 146 Trestného poriadku alebo až § 147 Trestného poriadku, k čomu však nedošlo. Napokon sťažovateľ predkladá vlastnú interpretáciu obsahovej hodnoty a dôkazného významu vo veci vykonaných listinných dôkazov, a to lekárskej správy zo 4. februára 2023, správ úradu práce, sociálnych vecí a rodiny z 28. apríla 2023 a 28. septembra 2023, listovej korešpondencie s poškodenou počas výkonu trestu odňatia slobody v inej trestnej veci, tabuľky mesačných nákladov z civilného súdneho konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 26P/3/2023, správy obchodnej spoločnosti Montpetrol Slovakia s.r.o. z 13. marca 2023, odpisu registra trestov a evidencie priestupkov a televíznej relácie Policajti v akcii z 3. februára 2023. Sťažovateľ v závere svojej argumentácie rozporoval aj postup okresného súdu aprobovaný krajským súdom, ktorý nevyhovel viacerým návrhom na doplnenie dokazovania, a to výsluchu svedkov (i) [REDAKOVANÉ] ako dcéry sťažovateľa, (ii) [REDAKOVANÉ] ako manželku svedkyne [REDAKOVANÉ], jeho matky, (iii) [REDAKOVANÉ] ako vedúceho a kolegu poškodenej [REDAKOVANÉ], (iv) [REDAKOVANÉ] ako jeho bratranca, (v) návrhu na pribratie znalca z odboru psychiatrie na vyšetrenie poškodenej [REDAKOVANÉ], (vi) návrhu na pribratie znalca z odboru zdravotníctva, odvetvia traumatológie, (vii) pripojeniu spisov okresného súdu sp. zn. SI-2C/24/2023, sp. zn. 11P/30/2023 a sp. zn. 26P/3/2023, (viii) prečítaniu úradných záznamov okresného riaditeľstva Policajného zboru z 2. júna 2023 a 3. apríla 2023. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že tým, že okresný súd nevyhovel jeho návrhom na doplnenie dokazovania, tak „postupoval v rozpore so zákonom a to takým spôsobom, ktorý vážne porušil moje právo a povinnosť súdu zistiť skutkový stav bez dôvodných pochybností.“.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Predmetom podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namiatané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a s nimi súvisiacich ďalších základných práv napadnutým rozsudkom okresného súdu a krajského súdu z dôvodu ich arbitrárnosti v otázke viny

sťažovateľa za stíhanú trestnú činnosť, ktorá bola založená na neúplnom a nesprávne zistenom skutkovom stave a svojvoľnom hodnotení vykonaných dôkazov vrátane neodôvodneného zamietnutia ďalších navrhnutých dôkazov, teda v súhrne z dôvodu nedostatočného vysporiadania sa so skutkovými okolnosťami jeho trestnej veci oproti jeho obhajobným tvrdeniam, tak ako ich predložil prvostupňovému súdu a odvolaciemu súdu na posúdenie a rozhodnutie (pozri body 3 a 4), ktoré „*nemožno subsumovať pod dovolacie dôvody podľa § 371 Trestného poriadku, t.j. najmä pre neúplnosť a nesprávnosť skutkových zistení ako i z dôvodu nesprávneho resp. svojvoľného hodnotenia vykonaných dôkazov.*“. V tejto súvislosti sťažovateľ konštatuje, že zákonná dikcia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku za bodkočiarkou vylučuje v dovolacom konaní skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1. K právomoci ústavného súdu všeobecne:

10. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť nepripustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Koncepcia konania o ústavnej sťažnosti je založená

na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

13. Právomoc ústavného súdu je vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Teda právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Ústavná sťažnosť nemá byť podávaná z dôvodu „procesnej opatrnosti či nedotknuteľnosti“ fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ale až vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže reálne domôcť ochrany svojich práv u ostatných orgánov verejnej moci. Postavenie ústavného súdu tak možno obrazne prirovnať k „záchranej brzde“, ktorú je možné použiť až vtedy, ak zlyhajú všetky obvyklé a predvídané prostriedky na zabránenie vzniku hroziacej ujmy, teda zabránenie porušenia ústavných práv. Konanie o ústavnej sťažnosti však nie je a ani nemôže byť pomyselnou „skratkou“, ktorou by bolo možné obchádzať konanie už vedené, resp. ktoré môže byť vedené na návrh sťažovateľa pred inými orgánmi verejnej moci.

15. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu del'by moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

II.2. Posúdenie veci:

16. Sťažovateľ napadol rozsudok okresného súdu sp. zn. 2T/48/2023 z 28. mája 2024 riadnym opravným prostriedkom, a to odvolaním, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 6To/93/2024 z 10. júna 2025 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku uznal sťažovateľa vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a),

ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, za čo mu uložil trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Z uvedeného je zrejmé, že právomoci ústavného súdu rozhodnúť o sťažovateľom podanom odvolaní proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 2T/48/2023 z 28. mája 2024 predchádzala právomoc krajského súdu v odvolacom konaní, v dôsledku čoho tak ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

17. Vo vzťahu k rozsudku krajského súdu sp. zn. 6To/93/2024 z 10. júna 2025 ústavný súd generálne k obsahu sťažovateľom vznesených námietok a v súvislosti s ním namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poukazuje na to, že z obsahu týchto práv vyplýva, že sú „výsledkové“, čo znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016, I. ÚS 517/2022), v dôsledku čoho je možné právne účinným spôsobom namietat ich porušenie v konaní pred ústavným súdom až po právoplatnom skončení daného konania, resp. uplatnení všetkých opravných prostriedkov v trestnom konaní vrátane tých pochybení, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu. V nadväznosti na to ústavný súd stabilne judikuje, že trestné konanie od svojho začiatku až do konca je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní, ako aj vo veci konajúcich súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat pochybenia znamenajúce porušenie práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07, IV. ÚS 197/08, I. ÚS 314/09, IV. ÚS 166/2010, II. ÚS 425/2017, III. ÚS 156/2021, IV. ÚS 80/2022, IV. ÚS 407/2024). Ústavný súd zastáva názor, že nie je iba jeho povinnosťou ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti zabezpečovať v rámci svojej rozhodovacej právomoci ochranu základných práv a slobôd vrátane rešpektovania záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Túto povinnosť majú, a to prednostne, napr. všeobecné súdy ako primárni ochrancovia ústavnosti, prípadne iné orgány verejnej moci na to určené.

18. Vychádzajúc z argumentácie sťažovateľa, ústavný súd akcentuje skutočnosť, že (v intenciách sťažnostnej argumentácie sťažovateľa v podanej ústavnej sťažnosti) dovolanie môže smerovať aj proti odôvodneniu rozhodnutia (v súhrne rozhodnutí oboch konajúcich súdov, v konečnom dôsledku krajského súdu) z hľadiska požiadaviek na odôvodnenie zodpovedajúce kritériám spravodlivého procesu (vo vzťahu k všetkým okolnostiam podstatným pre rozhodnutie), ktorého súčasťou je právo na obhajobu [dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], čo vyplýva aj z aktuálnej a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu. V jej zmysle v predostretých súvislostiach dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nezodpovedá právo na obhajobu len vo formulačnom rozsahu čl. 50 ods. 3 ústavy (primeraný čas na prípravu obhajoby a možnosť obhajovať sa sám alebo prostredníctvom obhajcu), ale aj obhajobné práva v kontexte spravodlivého procesu podľa čl. 6 dohovoru, a teda aj v rozsahu čl. 46 ods. 1 ústavy (s odrazom najmä v § 34 Trestného poriadku. Potreba vyrovnať sa v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia s otázkou nepotrebnosti vykonania navrhnutého dôkazu je odlišná od otázky samotného

hodnotenia dôkazov, ktoré nie je predmetom dovolacieho konania okrem dovolania ministra spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Z hľadiska dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ide o prieskum obhajobného atribútu spravodlivého procesu spočívajúci vo vyhodnotení dovolacím súdom, či sa skôr konajúce súdy spoľahlivo a nearbitrárne vyrovnali v odôvodnení svojich rozhodnutí s otázkami podstatnými pre rozhodnutie, čo zodpovedá obhajobným právam obvineného (porovnaj IV. ÚS 546/2020 – publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 18/2021, v obsahovej nadväznosti aj napr. II. ÚS 411/2021, IV. ÚS 463/2021, IV. ÚS 491/2021, IV. ÚS 510/2021, IV. ÚS 555/2021, I. ÚS 343/2022, IV. ÚS 15/2023, IV. ÚS 355/2023, IV. ÚS 221/2024, IV. ÚS 544/2024).

19. Predostreté závery sa plne vzťahujú aj na subsidiaritu právomoci ústavného súdu vo vzťahu k touto ústavnou sťažnosťou namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu z dôvodu tvrdenej arbitrárnosti v otázke ustálenia jeho viny za stíhanú trestnú činnosť, ktorá mala byť vyvodená z nedostatočne a nesprávne zisteného skutkového stavu a predovšetkým svojvoľného hodnotenia už vykonaných dôkazov vrátane zamietnutia ďalších navrhnutých dôkazov podľa sťažovateľa potrebných na dôsledné zistenie skutkového stavu jeho trestnej veci (čo je sprevádzané mechanickým výpočtom a vlastným hodnotením vykonaných dôkazov v obsahovom vyjadrení „*odvolania proti rozhodnutiu o odvolaní*“). Z uhla pohľadu dovolacieho prieskumu (a jeho inštančného kontextu) je k tomu potrebné uviesť, že tak ako pri rýdzo skutkových okolnostiach z hľadiska činu, ktorý je predmetom trestného stíhania konkrétnej osoby [v kontexte dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku oproti negatívnemu vymedzeniu predmetu dovolacieho prieskumu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku], aj vo vzťahu k ostatným podstatným obsahovým podkladom výroku o vine odsudzujúceho rozsudku je prítomný pozitívny záver o inom uhle pohľadu na prieskum predmetnej otázky z hľadiska odôvodnenia dotknutého rozhodnutia (ktoré musí nepochybné v každej esenciálnej náležitosti meritórneho rozhodovania zodpovedať kritériám spravodlivého procesu), a to v konzekvenciách práva na obhajobu a jeho podstatného porušenia v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Vo vzťahu ku skutkovým okolnostiam nejde o opätovné odvolacie konanie, ale o prieskum, ktorého intencie sú vymedzené v predchádzajúcom odseku. Širší než takto charakterizovaný prieskum zisťovania skutkového stavu v inštančnom reťazci nad rámec odvolacieho konania už nie je súčasťou základných práv obvinenej osoby podľa ústavy ani jeho práv podľa dohovoru (v kontexte limitu odvolacieho prieskumu ako nárokovateľného procesného prostriedku prieskumu odsudzujúceho rozsudku podľa čl. 2 protokolu č. 7 k dohovoru). Dovolací súd už nie je skutkovým súdom v rigoróznom význame tohto pojmu, rovnako nie ústavný súd, čo, naopak, zodpovedá predstave sťažovateľa podľa obsahu jeho sťažnosti (aj keď ústavný súd môže následne posúdiť, či Najvyšší súd Slovenskej republiky vykonal skôr charakterizovaný dovolací prieskum v hraniciach ústavnej udržateľnosti).

20. Obsahová súvzťažnosť uplatnených námietok a dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku platí pre celý rozsah sťažovateľom označených referenčných ustanovení a bez ohľadu naň.

21. Prezentovaná názorová línia ústavného súdu je konzistentne rozvinutá aj v obsahovo rovnorodej veci, a to v uznesení č. k. I. ÚS 182/2023-340 z 23. marca 2023 (vo vzťahu k inému sťažovateľovi, ale zastúpenému tým istým právnym zástupcom, ako to je v posudzovanej veci). Ústavný súd aj tu pri rozporovaní skutkových záverov a obsahu vykonaného dokazovania vrátane odmietnutia návrhov na doplnenie dokazovania doplnkovo rozvinul, že (bod 18.3) „Podstatu a zmysel materiálneho poňatia základného práva na obhajobu [čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru] v podobe zaručenia reálnej a účinnej možnosti uplatnenia tohto práva v rámci trestného konania na účel bránenia sa proti obvineniu zo spáchania trestného činu (III. ÚS 148/05) je potrebné vždy vykladať v duchu zabezpečenia práva na spravodlivý súdny proces garantovaného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Uvedenému právu zodpovedá postup všeobecných súdov podľa § 168 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý normuje povinnosť súdov uviesť v odôvodnení svojho rozhodnutia, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vyhovieť ďalším dôkazom a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Nezaujatie žiadneho takéhoto stanoviska predstavuje zjavnú neodôvodnenosť rozhodnutia, a tým aj popretie účelu práva na obhajobu, najmä ak v dôsledku nedostatočného odôvodnenia nie je obvinenému zrejmé, v akom rozsahu a akým spôsobom sa môže náležite procesne brániť.“. V naznačenom smere potom (bod 18.4) aj „hodnotenie dôkazov alebo iná skutková okolnosť z hľadiska vysporiadania sa súdu s jej obsahom v odôvodnení svojho rozhodnutia (tak ako keď ide o akúkoľvek inú otázku podstatnú pre meritórne rozhodnutie súdu) je obvineným uplatniteľné v dovolacom konaní ako námietka z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Z hľadiska tohto dôvodu dovolania však ide o prieskum obhajobného atribútu spravodlivého procesu spočívajúci vo vyhodnotení dovolacím súdom, či sa skôr konajúce súdy spoľahlivo a nearbitrárne vyrovnali v odôvodnení svojich rozhodnutí s otázkami podstatnými pre rozhodnutie, čo zodpovedá obhajobným právam obvineného.“.

22. Takto je potrebné nazerať na námietky sťažovateľa zhrnuté v odseku 4 tohto odôvodnenia. Predmetné otázky je dovolací súd oprávnený hodnotiť, nie však v pozícii prvostupňového súdu alebo odvolacieho súdu (teda ako primárne skutkovú otázku, resp. otázku hodnotenia dôkazov), ale spôsob vysporiadania sa s nimi v odôvodnení rozhodnutia (v konečnom dôsledku) odvolacím súdom (do úvahy sa berie komplex oboch rozhodnutí, a to preskúmaného a prieskumného, resp. druhostupňového), keď na odobrenie záverov skôr konajúcich súdov musí ísť o vyrovnanie sa s dotknutými otázkami udržateľným spôsobom, pričom dovolací súd nemusí nevyhnutne dospieť k rovnakému spôsobu vyriešenia namietnutých otázok, teda stotožniť sa s obsahom a rozsahom vlastnej úvahy skôr konajúceho súdu týkajúcej sa ich posúdenia, ale taká úvaha však musí byť v odôvodnení prítomná (IV. ÚS 546/2020). Až na takto vykonaný prieskum dovolacieho súdu môže v inštančnej postupnosti nadviazať ústavný súd, nie však pri riešení „kauzy“, ale posúdením ústavnej udržateľnosti rozhodnutia dovolacieho súdu (ako vyplýva aj z odseku 19 *in fine*).

23. V naznačených súvislostiach ústavný súd akcentuje (bez odchýlky oproti uzneseniu č. k. I. ÚS 182/2023-340 z 23. marca 2023, body 18.4 a 18.5), že „úlohou dovolacieho súdu nie je

v tomto ohľade nanovo preskúmať hodnotenie dôkazov všeobecnými súdmi v pôvodnom konaní a kontrole podrobovať správnosť skutkových zistení z nich vyplývajúcich, ale preskúmať jednu z procesných garancií práva na spravodlivý proces spočívajúcu v riadnom odôvodnení súdneho rozhodnutia. Preskúmanie logickej, funkčnej a teleologickej konzistentnosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je nepochybne súčasťou posudzovania práva na spravodlivý proces. Za náležité tak možno označiť očakávanie strán konania, že najvyšší súd v dovolacom konaní pri dovolacom dôvode podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku preskúma, či súdy poskytli náležitú a riadne odôvodnenú odpoveď na zásadné argumenty strán konania, nie je jeho úlohou ale urobiť záver, či tieto skutkové závery boli správne alebo nie. Jedine tak totiž možno hovoriť o plnohodnotnej možnosti na prípravu a realizáciu obhajoby v trestnom konaní (I. ÚS 296/2022). Ústavný súd už rovnako vyslovil, že pri hodnotení rozhodnutia súdu nižšieho stupňa dovolacím súdom nie je prekážkou ani § 371 ods. 7 Trestného poriadku, ktorý pokrýva nemožnosť atakovania (len) odôvodnenia rozhodnutia bez smerovania k odlišnému rozhodnutiu vo veci samej (výrokom dovolaním napadnutého rozhodnutia). Naznačený prístup si bude potrebné aj vzhľadom na vývoj judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva zo strany najvyššieho súdu osvojiť (porov. IV. ÚS 546/2020).“.

24. V posudzovanom prípade a v zmysle skôr prezentovaných úvah je vecou sťažovateľa, ako naloží s možnosťou ochrany svojich práv, ktorých porušenie tvrdí. Na tomto mieste však ústavný súd prízvukuje, že musí všeobecným súdom poskytnúť príležitosť plne rozvinúť ich právomoc, keďže aj im patrí povinnosť poskytnúť ochranu sťažovateľom označeným základným právam a slobodám, a to v medziach im zákonom zverených kompetencií. Už bolo vysvetlené, že táto ochrana je v rámci vzťahu medzi všeobecnými súdmi a ústavným súdom podľa princípu subsidiarity delená a postupná, keď právomoc ústavného súdu nastupuje až vtedy, ak sťažovateľ pred všeobecnými súdmi vyčerpá všetky účinné prostriedky nápravy, ktorými sám disponuje (čo je aj bazálna podmienka predpokladu ich účinnosti). V prípade, ak v rámci toho istého konania (rozhodnutia) je možné niektoré námietky uplatniť pred dovolacím súdom a iné nie, ústavný súd považuje za v rozpore s už zmieneným princípom subsidiarity tieto procesné nároky drobiť a ponechať ich samostatnému procesnému osudu, keď navyše v prípade aj parciálneho úspechu sťažovateľa pred dovolacím súdom (čo i len vo vzťahu k niektorým uplatneným námietkam) stráca ďalšie konanie pred ústavným súdom zmysel (rovnako tak I. ÚS 182/2023, bod 20.1).

25. Ostáva už len sťažovateľovi pripomenúť, že v prípade, ak by bolo rozhodnutie o dovolaní negatívne, má pri zachovaní princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu možnosť napadnúť ústavnou sťažnosťou rozhodnutie dovolacieho súdu vrátane odvolacieho súdu a námietok proti dovolaním napadnutému rozhodnutiu, ktoré nebolo možné uplatniť v dovolacom konaní, súčasne v ústavnej sťažnosti a ústavný súd ich môže preskúmať, avšak spolu s výsledkami dovolacieho konania, tak ako s takýmto postupom počíta aj posledná veta § 124 zákona o ústavnom súde o zachovaní lehoty, ktorá je určená práve na to, aby sťažovateľ mohol v ústavnej sťažnosti (nasledujúcej po podaní mimoriadneho opravného prostriedku) uplatniť námietky neuplatniteľné v mimoriadnom opravnom prostriedku. Inými slovami, lehota na podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu, teda začína plynúť podľa § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde (IV. ÚS 398/2022, IV. ÚS 404/2022, IV. ÚS 471/2022, IV. ÚS 534/2022, IV. ÚS 24/2023).

Zároveň však platí to, čo je uvedené v skoršej časti odôvodnenia vo vzťahu ku skutkovému prieskumu a jeho inštančným možnostiam (limitom) a v tomto kontexte sú v zásade všetky námietky proti odvolaciemu rozhodnutiu potvrdzujúcemu alebo priamo predstavujúcemu uznanie viny zo spáchania trestného činu uplatniteľné v dovolacom konaní.

26. Z uvedeného je zrejmé, že kompetencia najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho predchádza právomoci ústavného súdu rozhodnúť o sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti, v dôsledku čoho ju odmieta podľa § 56 ods. 2 písm. d), § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, teda z dôvodu jej neprípustnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu